

NOTA DE PREMSA

comunicacio@iphes.cat

www.iphes.cat

L'Eudald Carbonell ha ofert aquest divendres la seva darrera classe a la URV

El catedràtic de Prehistòria es jubila després de 34 anys dedicats a la docència

Tarragona, 20 de desembre de 2022. *“Ha estat un privilegi estar amb cadascú de vosaltres”*. Amb aquestes paraules començava aquest divendres la seva última classe el catedràtic de Prehistòria de la Universitat Rovira i Virgili (URV), Eudald Carbonell. Ho va fer davant d'un auditori especial en el qual a més dels seus estudiants actuals, hi estaven convidats també estudiants d'altres classes, personal investigador amb el qual ell va començar el seu equip de recerca quan va arribar a Tarragona l'any 1988, i alguns col·laboradors, els quals van protagonitzar diverses intervencions. La seva darrera lliçó l'ha dedicat a donar unes ràpides pinzellades sobre el seu nou projecte de recerca: l'elaboració d'una teoria social sobre l'evolució humana.

Eudald Carbonell oferint la seva darrera classe magistral a la URV. Foto: Maria D. Guillén

Abans però, va manifestar que en els últims temps “estic pensant molt en els joves. Heu d’escoltar als grans, perquè és la nostra memòria i heu de parar molta atenció. Ara bé, no els hi heu de fer cas. Heu de fer les coses com vosaltres penseu que les heu de fer. I heu de tenir molt clar que teniu una gran responsabilitat com a professionals de la història”.

En un acte molt emotiu, però també distès i divertit, l'Eudald Carbonell va oferir la seva darrera classe a la URV a la seva aula habitual, on durant tots aquests anys ha realitzat l'assignatura de Prehistòria i Evolució Humana per l'alumnat de 1er del Grau en Història i el Grau en Història de l'art i Arqueologia de la Universitat Rovira i Virgili. Una assignatura que actualment compartia amb la Dra. Ethel Allué i el professor Robert Sala (Director de l'IPHES-CERCA i Professor Titular de la URV).

Ho ha fet acompanyat per l'alumnat de primer, tercer i alguns estudiants d'altres promocions, a més d'antics alumnes als quals va impartir classe durant els seus primers anys i que avui molts d'ells són investigadors i investigadores de l'IPHES-CERCA. A l'acte també hi eren presents el vice-rector Dr. Jordi Diloli, professor del Departament d'Història i Història de l'art i antic membre del Laboratori d'Arqueologia de la Universitat de Tarragona (LAUT) així com d'altres persones, amics i col·laboradors com Francesc Giralt, Jordi Agustí i Pep Vinyets.

Imatge dels participants a la última classe del professor Eudald Carbonell a la URV. Foto: Maria D. Guillén

En aquest acte de reconeixement, hi han intervingut la Dra. Ethel Allué i la Dra. Isabel Cáceres, professores de la URV i investigadores de l'IPHES-CERCA, les quals han destacat l'excel·lència de l'alumnat dels diferents graus i han dedicat unes paraules de reconeixement a la trajectòria del professor Carbonell. Seguidament, la periodista Cinta Bellmunt, estreta col·laboradora seva durant tots aquests anys, ha incidit en aquells trets del professor Carbonell que han estat més importants per formar i projectar el seu equip, i les principals fites assolides. Ha destacat el fet que des que va arribar a Tarragona volia aconseguir un equip de primera divisió que fos referent mundial en l'estudi de l'evolució humana, sempre treballant des de tres àmbits: l'acadèmia, la recerca i la socialització de la ciència. Altres dèries han estat la internacionalització, els articles d'impacte, els llibres per a tots els públics, els workshops o les exposicions, entre moltes altres iniciatives que ara es continuen realitzant des de l'IPHES-CERCA, un centre adscrit a la URV i del qual ell en va ser el primer Director.

La periodista Cinta Bellmunt ha fet un recorregut de l'Eudald durant tots aquests anys com a professor de Prehistòria a la URV. Foto: Maria D. Guillén

Precisament, abans que parlés l'Eudald Carbonell, un dels estudiants que va tenir de seguida que va arribar a Tarragona, el Dr. Josep M. Vergès (avui investigador a l'IPHES-CERCA i també professor a la URV) ha recordat l'impacte que els va produir un professor que tenia una manera de fer les classes totalment diferent a les convencionals d'escoltar i memoritzar, "ell feia pensar i de seguida va fer grup amb alguns de nosaltres convertint-se més en un col·lega, lluny de la relació jeràrquica entre alumne i professor que es dona habitualment. A més, un dia va venir a classe amb forquilles i ganivets juntament amb articles científics per discutir d'on sortia tot això. Aquest era el panorama. Una opció era sortir corrents. Alguns van marxar, però alguns ens vam quedar. Poc després ens va citar al laboratori i ens va explicar que volia formar un equip d'arqueologia. Va ser una època genial, es va trencar el mur entre estudiantat i professorat i va passar de ser un professor a ser un company".

El Dr. Josep Maria Vergès ha fet repàs de tot un seguit d'anècdotes relacionades amb la seva etapa d'alumne de l'Eudald. Foto: Maria D. Guillén

Una teoria social de l'evolució humana

L'Eudald Carbonell es jubila de donar classes a la universitat, però no pensa deixar la seva activitat investigadora, tot el contrari. Segons les seves pròpies paraules, "Em jubilo per poder investigar. El que no vull es continuar un procés que ja està funcionant i està funcionat molt bé, i em refereixo a la Universitat Rovira i Virgili". S'ha mostrat molt content d'aquest canvi d'etapa personal perquè "ara tinc un projecte per mi molt important que és l'elaboració d'una teoria social de l'evolució humana".

Aquest projecte ha centrat pròpiament el contingut de la classe, que ha estat breu, però molt contundent. Ell sempre pren notes i escriu en quaderns de paper, en té una col·lecció, i ha mostrat el que està utilitzant actualment. Allí registra els pensaments i accions que té en relació a la teoria social de l'evolució humana que ha començat a confeccionar amb un equip transdisciplinari que està constituint en el qual hi ha neuròlegs, paleontòlegs... Quan el finalitzi seran 10 proposicions científiques. "No m'hi poso per poc", ha puntualitzat. "Fins ara m'he dedicat a estar molt bé amb els meus col·legues, treballant intensament, sortint de marxa..., però ara és el meu temps per pensar", ha comentat.

Segons Eudald Carbonell, “estructures bàsiques com la química o la física tenen lleis, però en una disciplina històrica i social com és l’evolució humana, actualment no n’hi ha; vull demostrar que això no es veritat”. Per aquest motiu ha avançat algunes línies de per on poden anar aquestes noves lleis en les quals la tècnica, primer, i la tecnologia després, hi tenen un paper molt important, “perquè quan realment se socialitzin provocaran un important increment de la sociabilitat”, ha observat. Considera que aquest procés s’ha produït ja des de fa milions d’anys i “com a conseqüència això és una llei que es pot recuperar a nivell diacrònic. Estem treballant en un model matemàtic que pugui aguantar la proposta d’aquesta llei”.

L’Eudald, durant la seva última classe magistral, ha avançat que dedicarà al seu temps a pensar i a plantejar la seva *Teoria social de l’evolució humana*. Foto: Maria D. Guillén

També ha parlat de la resocialització dels humans que esdevé quan la tecnologia se socialitza i, conseqüentment, canvien les formes de producció i de readaptació. En aquest sentit s’ha referit al temps que hi ha entre l’emergència de la descoberta i la seva socialització que determina la velocitat evolutiva del poblament humà. “La velocitat de la resocialització és el que marca el sentit de l’evolució humana”, ha indicat.

